

ANDREI STĂNIȘOARĂ

**POLITICI DE MEDIU ȘI DE
PROMOVARE A PRODUSELOR
BIO PENTRU EXPORT**

ANDREI STĂNIȘOARĂ

**POLITICI DE MEDIU ȘI DE
PROMOVARE A PRODUSELOR
BIO PENTRU EXPORT**

**EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2013**

Referenți științifici
Prof. univ. dr. Ion Roșu-Hamzescu
Prof. univ. dr. Constantin Ciurlău

Copyright © 2013 Universitaria
Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STĂNIȘOARĂ, ANDREI

**Politici de mediu și de promovare a produselor bio
pentru export / Andrei Stănișoară. - Craiova : Universitaria,
2013**

Bibliogr.
ISBN 978-606-14-0676-0

339.564:658.62.018.2:63:631.95

Redactor carte Ec. dr. Cojocaru Constantin
Coperta Stănișoară Andrei
Tehnoredactare computerizată Ing. Roșu-Hamzescu Adrian

Apărut: 2013

TIPOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Str. Brestei, nr. 156A, Craiova, Dolj, România

Tel.: +40 251 598054

Tipărit în România

PREFAȚĂ

Lucrarea intitulată **Politici de mediu și de promovare a produselor bio pentru export** se constituie într-o cercetare postată la granița dintre mediul înconjurător, creșterea competitivă și schimburile comerciale cu produse ecologice în contextul dezvoltării durabile, pe de o parte, și modul de înfăptuire a acesteia prin programele de mediu și de promovare a produselor și serviciilor bio pe de altă parte cu impact semnificativ asupra societății umane.

Cartea de față relevă faptul că **politicile de mediu ale Uniunii Europene** au ca scop un mediu sănătos pentru asigurarea prosperității și calității vieții. Mai mult, am constatat că politica de mediu comunitară și cea românească *promovează conceptul de decuplare a impactului* și degradării mediului de creștere economică competitivă și durabilă prin promovarea ecoeficienței și prin interpretarea standardelor ridicate de protecția mediului ca o provocare spre inovație, crearea de noi piețe și oportunități de afaceri.

Politica de mediu a statelor în general, cea comunitară și românească în special am abordat-o atât retrospectiv cât și prospectiv. Acest lucru mi-a permis să evidențiem doctrine, obiective, direcții și tendințe ale politicilor de mediu pentru fiecare perioadă istorică, să înțelegem importanța resurselor naturale, de capital și de muncă, raportarea la factorii de mediu și la conexiunea inversă.

Din analiza acestor evoluții și tendințe am dedus

faptul că, cu bună știință sau nu sunt menținute și se **desfășoară multe politici economice și de mediu care favorizează creșterea risipitoare, adică o creștere care sărăcește și poluează în același timp.** De aceea este necesară o recunoaștere a acestor politici și a înlocuirii lor, atunci când se impune, în vederea favorizării procesului de conservare a resurselor și păstrarea mediului înconjurător.

Dezvoltarea unei activități economice, a unei economii în general nu se poate face pe criteriile ecologice dacă nu se respectă toate adevărurile existente în natură de secole și zeci de secole. **Ca urmare consider că ecodezvoltarea, realizarea acesteia trebuie să se bazeze pe construirea unei relații și interrelații între procesul dezvoltării economice, pe de parte, și mediu natural pe de altă parte,** acesta fiind reprezentat de totalitatea resurselor naturale care trebuie gestionate durabil, prin procesele ecologice care suportă viața pe planetă prin respectarea producției suportabile, a ecosistemelor de care depind: zonele piscicole, pădurile, râurile, pășunile, terenurile agricole, ș.a.

Concilierea dintre creșterea și dezvoltarea economică, pe de o parte, și respectul față de mediu, în opinia mea nu se poate realiza decât prin **dezvoltarea durabilă.**

Atât politica de mediu comunitară cât și cea românească având ca obiect principal întărirea structurilor administrative ca element de bază al câmpului său de acțiune preocuparea pentru natură ca moștenire și resurse a generațiilor viitoare, sunt permanent conectate la tendințele globale de protecție a mediului. În plus această conectare și implicare în programele internaționale și

comunitare de mediu **au transformat Uniunea Europeană în promotor global al dezvoltării durabile** care reprezintă nevoia de responsabilizare și educație față de protecția mediului iar acest aspect este reflectat în evoluția politicii comunitare: anii '60-2000; 2001 - până în prezent; politica marcată de trecerea de la o abordare bază pe constrângere și sancțiuni, la una mai flexibilă bazată pe stimulente.

Politica de mediu nu acționează independent ci reflectă interesul societății civile în această direcție manifestată prin creșterea a numeroase mișcări și organizații de mediu. Mai mult, în majoritatea țărilor comunitare a dus la trecerea și dezvoltarea unor „partide politice verzi” cu un real succes în arena politică. **Nu trebuie uitat nici rezistența sau mai bine zis reținerea și inerția care se manifestă atunci când obiectivele de mediu pot limita competitivitatea industrială și creșterea economică**, însă acest aspect nu face decât să sublinieze odată în plus, nevoia unei abordări concertate la nivel european și necesitatea existenței unei politici de mediu active și integrate care să răspundă provocărilor care apar în plan economic.

Constatăm de asemenea legătura, interdependența dintre obiectivele politicii comunitare de mediu și cele legate de piața internă devenite o opțiune strategică importantă pentru Uniunea Europeană, drept răspuns la cadrul juridic al comunității cu privire la Piața Unică care recunoaște implicit competența comunitară în reglementarea politicii de mediu.

Politica de mediu a UE este susținută în prezent de un număr de actori instituționali implicați activ în

definirea, pregătirea și implementarea sa și care se află în permanentă consultare cu guvernele statelor membre, cu diverse organizații industriale sau non guvernamentale și grupuri de reflecție. Această politică are obiective precise și principii bine delimitate. Mai mult, aceasta are la bază documente cum sunt Programele de acțiune pentru Mediu care reflectă evoluția politicilor comunitare într-un anumit moment și sunt direcționate spre dezvoltarea durabilă, este bazată pe consens, ba chiar a trecut de la o abordare bazată pe central la una bazată pe prevenire și operaționalizată prin utilizarea de instrumente economice și fiscale.

Politicile de mediu prin programele elaborate stabilesc arii prioritare și direcții de acțiune; prevăd strategii tematice ce corespund aspectelor importante ale protecției mediului (schimbarea climatică și încălzirea globală, protecția naturii și biodiversitatea, sănătatea în raport cu mediul, conservarea resurselor naturale și gestionarea deșeurilor, calitatea aerului, protecția solului, utilizarea pesticidelor în contextul dezvoltării durabile; protecția și conservarea mediului marin; reciclarea și prevenirea deșeurilor și mediul urban. La toate acestea se adaugă politica integrată a produselor (PIP) și instrumentele de înfăptuire a acestora.

În ceea ce privește politica de mediu în România în calitate de stat membri al Uniunii Europene, aceasta s-a concentrat pe următoarele priorități: integrarea politicii de mediu în elaborarea și aplicarea politicilor sectoriale și regionale; evaluarea stării actuale a factorilor de mediu și fundamentarea unei strategii de dezvoltare pe termen lung în domeniul mediului, al resurselor regenerabile și neregenerabile; întărirea capacității instituționale în domeniul mediului; ameliorarea calității

factorilor de mediu în zonele urbane și rurale; extinderea rețelei naționale de arii protejate și rezervații naturale, reabilitarea infrastructurii costiere a litoralului românesc, redimensionarea ecologică și economică a deltei Dunării; întărirea parteneriatului transfrontalier și internațional cu instituțiile similare din alte țări în scopul monitorizării stadiului de implementare a înțelegerilor internaționale; elaborarea strategiilor de protecție a cetățenilor împotriva calamităților naturale, accidentelor ecologice și expunerii în zone cu risc ecologic; întărirea parteneriatului cu organizațiile neguvernamentale în procesul de elaborare și aplicare a politicilor publice în domeniu.

În lucrare sunt tratate de către autor, de asemenea, probleme legate de **dezvoltarea agriculturii în Uniunea Europeană; rolul agriculturii ecologice, piața UE de produse agroalimentare ecologice, piața externă a UE cu produse ecologice, legislația europeană în domeniu, cadrul bunelor practici în agricultura ecologică din România, precum și Obiectivele Strategice Naționale de export 2012-2015 în domeniul agriculturii ecologice în România.**

Toate acestea demonstrează că agricultura ecologică răspunde pe deplin exigenței cererii de alimente sănătoase și de calitate superioară a consumatorilor.

O atenție sporită am alocat în lucrare **agriculturii ecologice și piețelor produselor bio în România**, pentru ca în ultimul capitol să analizez pe larg **aspectele referitoare la promovarea produselor bio pentru export** precum și problemele legate de comerțul României cu produse ecologice.

Politicile de mediu și de promovare a produselor bio pentru export este o carte pentru producătorii și

procesatorii de produse bio, constituie un ghid cu exemple și analize, evaluări ce se lasă descifrate de toți cei interesași în derularea tranzacțiilor comerciale profitabile cu produse ecologice.

Prof. univ. dr.
Ion Roșu Hamzesu
Laureat al Academiei
Române
cu premiul pentru economie
P. S. Aurelian

CAPITOLUL I. POLITICA COMUNĂ A PROTECȚIEI MEDIULUI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI ÎN ROMÂNIA

1.1. Aspecte generale ale problemei

Tratatele care au instituit, în anii '50 cele trei comunități europene (Comunitatea Economică, a Cărbunelui și Oțelului și Euratomul) au avut ca misiune ameliorarea condițiilor de munca și de viață ale cetățenilor statelor membre și asigurarea unei activități economice armonioase. Protecția mediului ca atare nu era reflectată în tratatele constitutive, preocupările de acest gen fiind destul de slab reprezentate, întrucât o criză ecologică avea să izbucnească abia în anii '60. Totuși, la numai câțiva ani de la instituirea structurilor vest europene s-a recunoscut necesitatea stabilirii unor norme comune pentru protejarea consumatorilor, în vederea garantării liberei circulații a mărfurilor între statele membre, astfel că primele reglementări comunitare în materie de mediu s-au referit la produse (substanțe chimice periculoase, autovehicule și detergenți). La sfârșitul anilor '60 a devenit evident faptul că se impune o intervenție energică și adoptarea unor măsuri globale pentru a proteja mediul Comunității în fața exigențelor creșterii economice. Caracterul planetar al fenomenului de poluare începe să fie perceput și reflectat în acțiunile comunitare abia la începutul